TÒA ÁN NHÂN DÂN **THÀNH PHỐ G** **TÆNH ÑAÉK NOÂNG**	**COÄNG HÒA XAÕ HOÄI CHUÛ NGHÓA VIEÄT NAM** **Ñoäc laäp – Töï do – Haïnh phuùc**

Số: 01/2021/QĐST-DS

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ G, TỈNH ĐẮK NÔNG

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đỗ Thị Thắm.

Thư ký phiên họp: Bà Lý Thị Mỹ Hằng - Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân thành phố G, tỉnh Đắk Nông.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố G tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Yến Như - Kiểm sát viên.

Ngày 06 tháng 01 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố G, tỉnh Đắk Nông mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 08/2020/TLST-VDS ngày 29 tháng 10 năm 2020 về việc *"Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo Quyết định mở phiên họp số: 08/2020/QĐST-DS ngày 14 tháng 12 năm 2020, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Ông Tạ Hữu G; địa chỉ: Tổ dân phố X, phường N, thành phố G, tỉnh Đắk Nông; vắng mặt, có đơn xin vắng mặt.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Ông Tạ Hữu H; địa chỉ: Tổ dân phố X, phường N, thành phố G, tỉnh Đắk Nông; vắng mặt.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự ông Tạ Hữu G trình bày:

Năm 2014 con ông là anh Tạ Hữu H, sinh năm 1976 có biểu hiện lẩn thẩn, nói một mình, thỉnh thoảng đập phá đồ đạc nên ông đưa đi khám tại Bệnh viện đa khoa tỉnh Đắk Nông, được bác sỹ chẩn đoán bị bệnh tâm thần, động kinh và cấp sổ điều trị. Từ đó gia đình mua thuốc theo đơn của bác sĩ để chữa trị nhưng bệnh của anh H không thuyên giảm mà có dấu hiệu nặng hơn. Tháng 8 năm 2017 gia đình đưa anh H đi khám sức khỏe tại Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2, Bệnh viện kết luận anh H bị tâm thần phân liệt (ICD10:F20) đồng thời cấp sổ điều trị bệnh chữa trị dài ngày. Năm 2018 anh H được chính quyền địa phương cấp giấy xác nhận khuyết tật mức độ đặc biệt nặng. Hiện tại anh H vẫn chậm chạp, lờ đờ, không làm chủ được hành vi và bị liệt do điều trị thuốc thần kinh dài ngày. Vì vậy ông G yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Tạ Hữu H mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố G, tỉnh Đắk Nông nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật và thẩm quyền giải quyết:

Người yêu cầu giải quyết việc dân sự có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự. Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại thành phố G, tỉnh Đắk Nông nên có căn cứ xác định đây là việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố G, tỉnh Đắk Nông, quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật Tố tụng dân sự

[2] Xét yêu cầu của người yêu cầu:

Căn cứ tài liệu, chứng cứ trong hồ sơ, đơn yêu cầu và bản tự khai của người yêu cầu là ông Tạ Hữu G thì:

Anh Tạ Hữu H có biểu hiện lẩn thẩn, nói một mình, thỉnh thoảng đập phá đồ đạc. Năm 2014 Bệnh viên đa khoa tỉnh Đắk Nông chẩn đoán bị bệnh tâm thần, động kinh và cấp sổ điều trị. Năm 2017 Bệnh viện Tâm thần Trung ương 2 kết luận bị tâm thần phân liệt (ICD10:F20), cấp sổ điều trị bệnh cần chữa trị dài ngày. Năm 2018 Ủy ban nhân dân phường N cấp giấy xác nhận dạng khuyết tật thần kinh, tâm thần mức độ đặc biệt nặng.

Hiện tại về thể chất anh H bị liệt do điều trị thuốc thần kinh dài ngày. Về tinh thần anh H không còn minh mẫn, mất nhận thức hoàn toàn và không thể điều khiển được hành vi.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 714/KL-VPYTW ngày 08/12/2020 của Viện pháp y tâm thần Trung ương Biên Hòa kết luận:

" - Về y học, đương sự Tạ Hữu H bị bệnh tâm thần phân liệt thể paranoid (F20.0 - ICD.10)

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay đương sự Tạ Hữu H mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi."

Tại khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự quy định về mất năng lực hành vi dân sự như sau:

"1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi của mình thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần...".

Như vậy, yêu cầu của ông Tạ Hữu G về việc yêu cầu tuyên bố anh Tạ Hữu H mất năng lực hành vi dân sự là có cơ sở chấp nhận.

[3] Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Tạ Hữu G là người yêu cầu giải quyết việc dân sự nên phải chịu 300.000đ lệ phí sơ thẩm. Tuy nhiên, ông G thuộc trường hợp người cao tuổi nên được miễn lệ phí theo quy định tại khoản 2 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

[4] Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố G, tỉnh Đắk Nông phát biểu: Về các trình tự, thủ tục tố tụng đều tuân thủ quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự Về nội dung, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Tạ Hữu G về việc yêu cầu tuyên bố ông Tạ Hữu H mất năng lực hành vi dân sự.

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 362, Điều 370, Điều 371, Điều 372 và Điều 378 của Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ khoản 2 Điều 12, khoản 1 Điều 37 của Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

- Chấp nhận yêu cầu của ông Tạ Hữu G về việc yêu cầu tuyên bố anh Tạ Hữu H mất năng lực hàng vi dân sự.

Tuyên bố anh Tạ Hữu H, sinh năm 1976; nơi cư trú: Tổ dân phố X, phường N, thành phố G, tỉnh Đắk Nông là người mất năng lực hành vi dân sự.

Mọi giao dịch dân sự của người mất năng lực hành vi dân sự phải do người đại diện theo pháp luật xác lập, thực hiện.

- Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Tạ Hữu G được miễn 300.000 đồng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

- Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu; người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày nhận được quyết định giải quyết việc dân sự hoặc kể từ ngày quyết định được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ SƠ THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA

Nơi nhận:
- TAND tỉnh Đắk Nông;
- VKSND tỉnh Đắk Nông
- VKSND thành phố G;
- Chi cục THADS thành phố G;
- Người yêu cầu;
- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan;
- Lưu hồ sơ vụ án; Văn phòng Tòa án.

Đỗ Thị Thắm